

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

30 листопада 2023 року

Вип. 99

Збірник наукових праць

Переяслав – 2023

УНИВЕРСИТЕТ ГРИГОРИЯ СКОВОРОДЫ
В ПЕРЕЯСЛАВЕ

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

30 ноября 2023 года

Вып. 99

Сборник научных трудов

Переяслав – 2023

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2023. Вип. 99. 369 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Гузун А. В. – кандидат біологічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А. А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш. С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

©Рада молодих учених університету

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. Переяслав, 2023. Вып. 99. 369 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географических наук, доцент

Гузун А. В. – кандидат биологических наук, доцент

Евтушенко Н. Н. – кандидат экономических наук, доцент

Кикоть С. Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Носаченко В. Н. – кандидат педагогических наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А. А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О. Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш. С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н. Ф. – кандидат философских наук, доцент

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций

©Университет Григория Сковороды
в Переяславе

©Совет молодых ученых университета

Взаємозв'язок між копінг-стратегіями та часовими орієнтаціями має важливе значення для розуміння механізмів психологічної адаптації людини. Він може бути використаний для розробки ефективних програм психокорекції та профілактики дезадаптивного копіngu. Розуміння взаємозв'язку між копінг-стратегіями та часовими орієнтаціями може допомогти людям більш ефективно справлятися зі складними життєвими ситуаціями та досягати успіху в житті.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Бакаленко О. А. Теоретичні підходи до вивчення часової перспективи особистості. *Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна*. 2017. № 57. С. 76–80.
2. Барко В. Психологія управління персоналом органів внутрішніх справ (проактивний підхід) : монографія. Ніка-Центр. Київ, 2003.
3. Гультаєва Т. В. Особливості копінг-поведінки особистості в ситуації безробіття. Житомир, 2014. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/12531/1/Гультаєва.pdf>.
4. Демянчук Н., Філіппова І. Часова орієнтація як системного-творчий фактор психологічного розвитку особистості. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. URL: <https://www.inforum.in.ua/conferences/20/57/421>.
5. Наугольник Л. Б. Психологія стресу. Львів, 2015. С. 324.
6. Подольчак Н., Дорош І., Дорош О. Сутність причини виникнення та підходи до регулювання стресових ситуацій на підприємствах. Національний університет “Львівська політехніка”. 2013. С. 2. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/efa988fe-ca6f-4dda-a695-0855fd5b2fc1/content>.
7. Психологічні особливості прояву копінг-стратегій учасників освітнього процесу з різним рівнем життєстійкості. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. Том 33 (72). № 2. 2022. С. 64-72.
8. Шайхлісламов З., Горбенко В. Теоретичні підходи визначення копінг-стратегій поведінки особистості. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. 2023. Том. 34 (73). Серія: Психологія. С. 64-69. URL: http://www.psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2023/11.pdf.
9. Lazarus R.S. Folkman S. *Stress, Appraisal and Coping*. N.Y. 1984. 218 p.
10. Jankowski K.S., Zajenkowski M., Stolarski M. What Are the Optimal Levels of Time Perspectives? Deviation from the Balanced Time Perspective-Revisited (DBTP-r). *Psychologica Belgica*. 2020. Vol. 60. № 1. P. 164–183.
11. Košir K. et al. Predictors of perceived teachers' and school counsellors' work stress in the transition period of online education in schools during the COVID-19 pandemic. *Educational Studies*. 2020. P. 1–5.

УДК 159.9

Галина Невейкіна
(Одеса, Україна)

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА РОЛІ ОЧИМА СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті розглянуто гендерні ролі та стереотипи в сучасному українському суспільстві. Визначено відмінності в сприйнятті стереотипів чоловічою та жіночою статтю. Проаналізовано як гендерні стереотипи впливають на соціальне становище, які наслідки має гендерна дискримінація.

Ключові слова: гендер, гендерні відносини, гендерний стереотип, гендерні ролі.

The article examines gender roles and stereotypes in modern Ukrainian society. Differences in the perception of stereotypes by men and women are identified. The author analyzes how gender stereotypes affect social status and the consequences of gender discrimination.

Key words: gender, gender relations, gender stereotype, gender roles.

На нашу свідомість впливає чимало різних факторів, в тому числі і стереотипні уявлення, якими люди часто керуються в своїх діях, вчинках навіть не помічаючи цього. Особливе місце займають саме – гендерні стереотипи. Хоча гендерна нерівність та гендерні стереотипи існували завжди, інтерес до гендерних досліджень в психології сформувався порівняно нещодавно, в ХХ столітті. Перші дослідження були направлені на аналіз проблеми статевої стратифікації, статевої нерівності та причин їх виникнення. Пізніше основна увага дослідників акцентувалась вже на гендерних стереотипах та проблемах стереотипізації. Питанням гендерних досліджень займалися і займаються багато відомих західних та українських психологів і соціологів, таких як Л.Колберг, Е.Маккобі, К.Джеклін, А.Ерхард, С.Бем, Н.Смелзер, І.Кленіна, М.Арутюнян, Н.Лавриненко, Т.Гурко та інші [1].

Поняття «гендер» (gender) означає соціальне очікування від представників кожної статі. Але, на відміну від поняття «стать», воно стосується не біологічних особливостей, за якими різняться чоловіки та жінки, а соціально сформованих рис [4].

Проблема стосунків жінки і чоловіка в суспільстві прадавня. Сьогодні вона набула особливої гостроти оскільки в світі активізується боротьба за ствердження демократичних норм і принципів.

Яким би не було людське суспільство, воно складається з двох найбільших категорій людей – чоловіків і жінок. І в культурі кожного суспільства є норми, моделі поведінки, традиції, які передаються від покоління до покоління, уявлення про те, якими повинні бути чоловіки та жінки, які соціальні ролі їм відігравати.

Соціальні ролі визначаються як сукупність очікувань щодо поведінки індивіда, котрий займає певну позицію. Гендерні соціальні ролі не слід розуміти, як поділ усіх соціальних статусів і ролей на такі, що їх можуть виконувати тільки чоловіки або жінки. Біологічно зумовленими, а отже неможливими для виконання протилежної статі є лише кілька ролей: вагітна жінка, матір, годувальниця груддю, дружина, дочка, бабуся тощо – для жінок та генетичного батька, сина, дідуся тощо – для чоловіків. Усі інші соціальні ролі, які мають гендерні маркування, зумовлені соціально-культурними, а не біологічними чинниками. Тобто доглядати та навчати дітей, прати, прибирати, куховарити, вишивати, ткати, забивати цвяхи, ремонтувати, видобувати вугілля, підіймати штангу може будь-хто не залежно від біологічної статі. Культура кожного суспільства містить узагальнені уявлення про те якими є чоловіки і жінки та чим вони повинні займатися. Такі узагальнені усталені уявлення стосовно чоловіків і жінок називають – гендерними стереотипами. Гендерні стереотипи виявляються насамперед як гендерно-рольові стереотипи, що стосуються прийнятності різних ролей і видів діяльності для чоловіків і жінок. Гендерні стереотипи можна поділити на 3 групи:

1. Стереотипи маскуліності – фемінності – нормативні уявлення про соматичні, психічні, поведінкові властивості, що є характерними для чоловіків і жінок. Чоловіки компетентні, доміантні, незалежні, агресивні, самовпевнені, схильні міркувати логічно, здатні керувати своїми почуттями. Жінки пасивніші, залежні, емоційні, турботливі й ніжні.

2. Стереотипи щодо змісту праці для: жінок – традиційною вважається виконавча, обслуговуюча діяльність, а для чоловіків – діяльність інструментальна, творча, керівна.

3. Стереотипи, що пов'язані із закріпленням професійних і сімейних ролей: для чоловіків головними ролями є професійні, а для жінок – сімейні [5].

Негативні прояви даних стереотипів полягають у різній інтерпретації і оцінці тієї ж самої події залежно від статі учасника даної події, коли на основі одиничного випадку робляться узагальнені висновки (наприклад: «Я ж казав, що жінці не потрібно водити машину»). Крім того, у жінок, які виявляють свої здібності, бажають реалізувати свій потенціал, часто може виникнути конфлікт з традиційними поглядами оточуючих на місце жінки в суспільстві і, можливо, з власними уявленнями про себе як про особистість. Для чоловіків висуваються вимоги слідувати нормам успішності в усіх сферах життя, досягти чого часто повністю неможливо, і що викликає стрес і призводить до компенсаторних реакцій: обмеження емоційності, нав'язливе прагнення до змагання тощо. Крім того, негативними проявами гендерних настанов і стереотипів можуть стати прояви сексизму, під яким розуміють

індивідуальні упереджені настанови і дискримінантну поведінку відносно представників певної статі. У зв'язку з цим, існують проблеми самореалізації жінок і чоловіків. У жінок – «страх успіху», коли, наприклад, розумні і здатні до навчання дівчата прагнуть (часто не усвідомлено) здаватися безпорадними і не такими розумними, дотримуючись правила «на два кроки бути позаду чоловіка», щоб тільки їх не переставали вважати «справжніми» жінками. У чоловіків – це «страх неуспіху», особливо в професійній кар'єрі, в прагненні бути «справжніми» чоловіками. Коригувати негативні прояви гендерних настанов і стереотипів можливо під час гендерної просвіти відповідно до формули здорової гендерної реалізації: статі доповнюють одна одну, кожна людина має свої переваги, незалежно від статі, і не прагне підміняти особу іншої статі або стати нею, щоб здобути схвалення оточуючих [2].

Рівноправність є головною умовою демократії. Будь-яке суспільство, що проголошує себе демократичним, мусить забезпечувати надання рівних можливостей кожному зі своїх членів. Воно має поважати гідність та чесноти кожної жінки і кожного чоловіка, так само як і право всіх – жінок і чоловіків – на самовиявлення та самореалізацію. Рівноправність між жінками і чоловіками є не лише умовою соціальної справедливості та справжньої демократії, для функціонування якої вона необхідна; рівноправність слід розглядати також з позицій ефективної реалізації прав людей – жінок і чоловіків.

Розв'язання проблеми забезпечення рівних прав жінок і чоловіків потребує, з одного боку, наявності відповідних законодавчих актів, а з іншого – механізмів їх реалізації. Однак, поряд із цим, не менш важливим є рівень усвідомлення цієї проблеми якнайширшим колом громадян у суспільстві. З одного боку, в Україні на законодавчому рівні закріплюється рівність прав та свобод жінок і чоловіків, а також рівність їх перед законом. Проте, з іншого боку, на сучасному етапі перетворень, що відбуваються у різних сферах суспільного життя, ініціативи, спрямовані на затвердження рівності й рівноправності між жінками та чоловіками, наражаються на перешкоди, успадковані від радянських часів.

Однією з головних причин, що сприяють поширенню дискримінації за ознакою статі в українському суспільстві, є те, що дискримінація у всіх її проявах в Україні практично не карається. Норми законів, які гарантують рівність і недискримінацію, є деклараціями. Держава нездатна забезпечити дотримання задекларованого принципу рівності, оскільки органи влади не мають реальних важелів впливу на порушників.

Основною проблемою залишається декларативний характер гендерної рівності в нашому суспільстві та формальність прав жінок [3].

Отже, гендерна нерівність – актуальна та всеохоплююча проблема сучасного суспільства. Соціальні ролі сучасних чоловіків і жінок стають більш схожими, ніж у минулому, хоча проблема нерівності та асиметрії ролей чоловіків і жінок у суспільстві, як бачимо, залишається. Основними причинами гендерної нерівності в Україні можна вважати гендерні стереотипи, а також неможливість жіночої статі повністю реалізувати себе та свій потенціал. Щоб досягти успіху у вирішенні цього питання, варто, по-перше, усвідомити всю його важливість, по-друге, зробити усвідомленими громадян нашої держави, і, по-третє, провести ґрунтовні і цілеспрямовані заходи з приводу зміни ролі жінки в сучасному українському суспільстві.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Гендерний педагогічний альманах / за ред. О. Маруценка, О. Андрусик, Т. Дрожжиної. Харків: Планета – Принт, 2017. 68 с.
2. Гендерні стереотипи та ставлення громадськості до гендерних проблем в українському суспільстві / авткол.: Ю. І. Саєнко, Л. Амжадін, М. Васильчук, Г. Герасименко [та ін.]; за ред. Ю.І. Саєнка. Київ: ВАІТЕ, 2007. 143 с.
3. Марценюк Т. О. Стан гендерної рівності в Україні: міжнародний аспект. *Наукові записки. Т. 70: Соціологічні науки* / [редкол. тем. вип.: Оссовський В. Л. (гол. ред.), Паніотто В. І., Хмелько В. Є. та ін.; упоряд. Бондар В. С.; ред. Макеєв С. О., Головаха Є. І.]. Київ, 2007. С. 53-59. URL: <http://ekmair.ukma.kiev.ua/handle/123456789/1392>. 21.09.2020.
4. Словник гендерних термінів / Укладач З. В. Шевченко. Черкаси, 2016. 336 с.
5. Чекаліна А.А. Гендерна психологія: Навч. посібник. Москва: Ось, 2006. 256 с.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Анастасія Гранкіна

ЦИТОМОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЛІМФОЦИТІВ
ПРИ ВИКОРИСТАННІ *HIRUDO VERBANA* ЯК НЕІНВАЗИВНОГО
ІНСТРУМЕНТУ ДЛЯ ЗАБОРУ КРОВІ ЛЮДИНИ 5

Тетяна Дрозд

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ
АСОЦІАТИВНОГО МИСЛЕННЯ, ЯК ЗАСОБУ РЕАЛІЗАЦІЇ НАСКРІЗНИХ ЛІНІЙ
ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ 7

ЕКОЛОГІЯ / ЭКОЛОГИЯ

Kateryna Babikova, Tetiana Mikhalevska,

Ludmyla Bereza-Kindzerska, Svitlana Bazhay-Zhezherun
DAMAGE OF SOILS BY MILITARY ACTIONS AND PROSPECTS
OF THEIR RESEARCH AND RESTORATION 12

Олег Блажівський

ЗДІЙСНЕННЯ SWOT-АНАЛІЗУ (НА ПРИКЛАДІ ТЕРИТОРІЇ
ТУРКІВСЬКОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ) 15

Аліна Жук

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ЛАБОРАТОРІЙ
ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ЕКОЛОГІЇ МІКРООРГАНІЗМІВ 20

Людмила Курганевич, Катерина Пізичин

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ СЕЛА СОЛОНКА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 22

Лідія Мош

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ БАСЕЙНУ РІЧКИ СТРИЙ 27

Каріна Шумська, Ганна Демочко

ЕКОЦИД В УКРАЇНІ 28

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ / ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

Rəna Umudova, Nərgiz Çəndirli

İLHAM ƏLİYEVİN XARİCİ SİYASƏT STRATEGİYASINDAY
REGION ÖLKƏLƏRİ İLƏ ƏMƏKDAŞLIQ 30

Анна Шандар, Максим Вова

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВИПЛАТ ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ В УКРАЇНІ 33

ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА

Ольга Куц, Андрій Олійник

ДИНАМІКА Й ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ 37

Ігор Петров

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ
В ВОЄННИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ЧАС 42

Мар'яна Попик, Роман Шулла, Марина Ружич

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ 45

Natalia Rogova, Albina Mashchenko

TYPES OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AND SYSTEMS
IN THE ORGANIZATION OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS 48

Anhelina Savchuk, Andrii Oliinyk

COMPARATIVE ANALYSIS OF CURRENT TRENDS IN CONSUMER
BEHAVIOR IN THE UKRAINIAN AND GLOBAL MARKET 50

Надія Степанова

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА 58

<i>Володимир Тищенко</i> СТАН ФІСКАЛЬНОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ	65
<i>Олена Тищенко</i> СТАН РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	68
<i>Карина Трунько</i> СУЧАСНИЙ СТАН ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	71
<i>Ravshan Khusainov</i> DEVELOPMENT OF THE SECURITIES MARKET IN UZBEKISTAN	75
МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ / МЕНЕДЖМЕНТ И МАРКЕТИНГ	
<i>Олег Гаман</i> СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	79
<i>Олександр Городов</i> МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	82
<i>Ольга Романчук</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ	85
<i>Іванна Удуд, Андрій Басун</i> РОЗВИТОК ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	89
ЖУРНАЛІСТИКА / ЖУРНАЛИСТИКА	
<i>Акжан Каиржанова</i> ОСВЕЩЕНИЕ В СРЕДСТВАХ МАССОВОЙ КОММУНИКАЦИИ СОСТОЯНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОТЕЧЕСТВЕННОГО И МИРОВОГО РЫНКА ГАЗА	96
СОЦІОЛОГІЯ / СОЦИОЛОГИЯ	
<i>Валентина Нідельчу</i> «ДІТИ СІМЕЙ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ» ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА	103
ІСТОРИЧНІ НАУКИ / ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Ольга Погрібняк</i> ФОРМУВАННЯ ДУМКИ УКРАЇНЦІВ ЩОДО ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН. ЕКЗОЕТНОНИМИ, ЕТНОФОЛІЗМИ ТА ЇХ ПОХОДЖЕННЯ	106
<i>Галина Ружанцева</i> ГОЛОС ІСТОРІЇ: НАШ КРАЙ В РОКИ ГОЛОДОМОРУ	109
ЮРИДИЧНІ НАУКИ / ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Еламан Алимхан</i> ЖӘБІРЛЕНУШІМЕН ТАТУЛАСУЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТЫҚ ІСТІ ТОҚТАТУ	113
<i>Дана Плешкун</i> ПРОБЛЕМАТИКА ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	116
<i>Лілія Трохлюк</i> ПОДАТКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ПОРУШЕННЯ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	118
МИСТЕЦТВО / ИСКУССТВО	
<i>Магжан Жұмабаев, Ертөле Талғатұлы, Милена Қуатбекова</i> ҰЛТТЫҚ ӨНЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ЖАНДАНУЫ	121
<i>Милена Қуатбекова, Магжан Жұмабаев, Ертөле Талғатұлы</i> ЖАЛПЫ ЗЕРГЕРЛІК ОҚУ МАМАНДЫҒЫНЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТҮРҒЫДА ҚАТЕ- КЕМШІЛІКТЕРІ	125
<i>Ертөле Талғатұлы, Магжан Жұмабаев, Милена Қуатбекова</i> ОРТА ҒАСЫРЛАРДАН БҮГІНГІ КҮНГЕ ДЕЙІНГІ ШЫҒЫС МИНИАТЮРАЛЫҚ ӨНЕРІ	129

ПЕДАГОГІКА / ПЕДАГОГИКА

<i>Токжан Абдиқаймова, Жангуль Елемесова</i> ШЕТ ТІЛІН ҮЙРЕТУ ҮДЕРІСІНДЕГІ СТУДЕНТТЕРГЕ ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУДІҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	134
<i>Ayjamal Bazarbaeva</i> BOLAJAQ TÁRBIYASHÍLARDÍŃ KOGNITIV QÁBILETLERIN RAWAJLANDÍRÍW METODIKASÍ	136
<i>Аліна Брусенко, Наталія Брусенко, Ганна Усенко</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	139
<i>Надія Ващук</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НОВОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	141
<i>Лідія Гарасим'як, Лариса Маковецька</i> ЗАСТОСУВАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ЯК МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	144
<i>Валерія Древаль</i> МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО НІМЕЦЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ДЛЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ	147
<i>Світлана Єфименко</i> ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ STEM-ОСВІТИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЇЇ ЕЛЕМЕНТІВ У НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	150
<i>Галина Жирська, Галина Майстер</i> ЗАСТОСУВАННЯ ГРУПОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	154
<i>Раїса Жосан</i> ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВМІНЬ БУДУВАТИ ВИСЛОВЛЮВАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ УЧНЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	158
<i>Наталія Петрашко, Марта Кримінська</i> ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ ПСИХОЛОГА	160
<i>Леся Кузьміна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	164
<i>Аліна Левицька</i> ЛЕГО-СИСТЕМА У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	167
<i>Тетяна Лугових</i> ГЕЙМІФІКАЦІЯ В НАВЧАННІ	171
<i>Владислав Первушин, Ірина Полякова</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА СУЧАСНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	174
<i>Анастасія Піскун</i> ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЗДО	177
<i>Наталія Пчолкіна</i> АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	181
<i>Анастасія Радовенчик</i> ШКІЛЬНА ДЕЗАДАПТАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ	183
<i>Валентина Самарчук</i> ОНЛАЙН ІНСТРУМЕНТИ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	186

<i>Ірина Товт, Єлизавета Вакуленко</i> МЕТОДИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО СТАНУ СУСПІЛЬСТВА	189
<i>Дания Уркимбаева, Гульмира Сатыбалдиева</i> МЕТОДИЧЕСКИЙ КУРС ПО ИЗУЧЕНИЮ ЗАПОВЕДНИКОВ КАЗАХСТАНА ДЛЯ ШКОЛЬНИКОВ	192
<i>Ганна Цуркан</i> МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ТЕКСТОМ-ОПИСОМ	196
<i>Светлана Чекан, Лилия Граждан</i> PROVOCĂRI ȘI STRATEGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL: ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA CURRICULUMULUI UNITĂȚII DE CURS	199
<i>Дмитро Чекар, Аліна Брусенко</i> СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД БАГАТОДІТНОЇ СІМ'Ї	204
<i>Марія Шаповал</i> ВИХОВАННЯ КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА ЩОДО ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ	206
<i>Ольга Яцина</i> ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗДО	209
ПСИХОЛОГІЯ / ПСИХОЛОГИЯ	
<i>Римма Кириченко, Діана Зозуля, Яна Федоренко</i> ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ КЕРІВНИКА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	212
<i>Римма Кириченко, Дар'я Карячка, Дарина Тищенко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОЛЕКТИВІ	215
<i>Ірина Козубенко</i> THE EXECUTIVE'S PART IN POLICE COMMUNICATION	219
<i>Юлія Кокоріна, Марія Семенцова</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ТВОРЧОЇ СКЛАДОВОЇ СУБ'ЄКТА НА ВИБІР КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ	222
<i>Валерія Кухарик</i> ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОПОДОЛАННЯ ОСОБИСТІСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	225
<i>Каріна Маркелова</i> ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОВИХ СТАНІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	228
<i>Вазмішан Насібова</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ТА ЧАСОВИХ ОРІЄНТАЦІЙ, ЯК РЕСУРС ОСОБИСТОСТІ	231
<i>Галина Невейкіна</i> ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА РОЛІ ОЧИМА СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	234
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ / ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ	
<i>Нұршат Өтешова</i> ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДА РӨЛДІК ОЙЫНДАР ЕРЕКШЕЛІГІ	237
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ / ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Нихан Алиев, Рамиз Ахмедов</i> ТРЕХТОЧЕЧНАЯ ЗАДАЧА ДЛЯ ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНОГО УРАВНЕНИЯ ДРОБНОГО ПОРЯДКА	241
<i>Аріна Кодинець, Людмила Комісаренко</i> МАТЕМАТИКА В AUTOCAD	243
<i>Шара Сырбаева, Наслизат Толентай, Нуржанат Амангельди</i> ФОТОЭФФЕКТ И ЕГО ПРИМЕНЕНИЕ В ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ ФИЗИКИ	245

<i>Ақсауле Тлеубаева, Аяужан Қабдолданова</i> МЕКТЕПТЕ ФИЗИКАНЫ ОҚЫТУДЫҢ ЖАҢА ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ АКТ ҚОЛДАНУ	250
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ / ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ	
<i>Василь Балюк</i> ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ У ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	255
<i>Анастасія Васильєва</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ У ЗВО	259
<i>Лариса Індиченко, Вікторія Пономаренко</i> ФІТНЕС – ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ДЛЯ БОРОТЬБИ ЗІ СТРЕСОМ У СТУДЕНТІВ В ПЕРІОД НАВЧАННЯ	262
<i>Олена Маслова, Тетяна Терещенко, Тетяна Коломієць, Наталія Склярова, Ольга Чернікова, Станіслав Журомський, Дарія Семенко</i> ВІТАМІН D, ФІЗИЧНІ НАВАНТАЖЕННЯ І ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ІМУННОЇ СИСТЕМИ СПОРТСМЕНІВ	266
<i>Олена Маслова, Сергій Тисленко, Діна Котко, Наталія Гончарук, Сергій Шевцов, Світлана Лисюк, Тетяна Книш</i> ПОНЯТТЯ ШУМУ У ПРАКТИЦІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	269
<i>Володимир Соха</i> РОЛЬ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	273
<i>Ігор Субочєв</i> АЕРОКЛУБИ УРСР У 1930-Х РР. ТА ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ АВІАЦІЇ	275
<i>Данило Фоменко</i> ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ НА СУСПІЛЬСТВО	278
<i>Лю Цзяле, Наталія Єременко, Олексій Садовський</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ВЕСЛУВАННЯ НА ЧОВНАХ «ДРАКОН» В СВІТІ	281
<i>Лариса Шахліна, Сергій Футорний, Олена Маслова, Лариса Богданович, Наталія Редько, Максим Гоней, Аліна Гоней</i> ВАЖЛИВІСТЬ ЦИРКАДНОГО РИТМУ ДЛЯ СПОРТСМЕНІВ	284
<i>Андрій Шевченко</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТУ В КРАЇНІ В ХХІ СТОЛІТТІ	287
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ / ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Анна Акопян, Ірина Симоненко</i> ВИКОРИСТАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	290
<i>Айнура Джунисова, Сандугаиш Калдыкозова</i> ПРИЗНАКИ СОДЕРЖАНИЯ И ФОРМЫ ПРОИЗВЕДЕНИЙ «ПСИХОПАТ» В.М. ШУКШИНА И «НЕРАВНОДУШНЫЙ» ДЖЕРОМА К. ДЖЕРОМА (НА 1 И 2 ЭТАПАХ АНАЛИЗА)	292
<i>Кирило Ігошев</i> CREATIVITY IN THE TRANSLATION OF PROSE AND POETRY: «GIACOMO JOYCE» BY J. JOYCE AND «THE HOLLOW MEN» BY T. S. ELIOT	294
<i>Олена Костенко</i> МАНЕРА ПОРТРЕТОПИСАННЯ ВИННИЧЕНКА (ХУДОЖНЬО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗРІЗ)	300

<i>Viktoriiia Liulka, Nataliia Tarasova</i>	
TRANSLATION AS A FORM OF INTERLITERARY RECEPTION	304
<i>Ангеліна Максимова, Аліна Ісадченко</i>	
СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА – ОСНОВА МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ. СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЇЇ ПРАВОВИЙ СТАТУС	307
<i>Вікторія Рудницька</i>	
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ АБСТРАКТНИХ КОНЦЕПТІВ: СУТНІСТЬ, АСПЕКТИ ТА ЗАСОБИ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ)	309
МЕДИЧНІ НАУКИ / МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ	
<i>Dumitrița Gonsearuc</i>	
E EVOLUTION OF PREGNANCY AND CHILDBIRTH IN PREGNANT WOMEN WITH CONGENITAL MALFORMATIONS OF THE UTERUS	312
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	
<i>Руслан Остапчук</i>	
СИСТЕМА ЖИВЛЕННЯ В АГРОЦЕНОЗАХ КУКУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	315
<i>Володимир Черешнюк</i>	
СОЯ – ГОЛОВНА СКЛАДОВА СІВОЗМІНИ В ОРГАНІЧНОМУ ВИРОБНИЦТВІ	317
ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ / ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ	
<i>Олександр Степанов</i>	
ОВАРІОЕКТОМІЯ ОВЕЦЬ ТА КІЗ	320
<i>Микола Тодоров, Валерія Шевченко, Євген Кисленко</i>	
ЛЕЙКОЦИТАРНИЙ ІНДЕКС ЯК ПОКАЗНИК ІНТОКСИКАЦІЇ ПРИ ДІАРЕЙНОМУ СИНДРОМІ ТЕЛЯТ	324
ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ / ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ. ТРАНСПОРТ	
<i>Alexandru Buga</i>	
TEHNOLOGII ULTRAACUSTICE DE INVESTIGARE	326
<i>Ярослав Мироненко</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДИТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	331
<i>Vadim Nantoi, Alexandru Buga</i>	
REGULATING MOBILITY: TECHNICAL AND LEGAL PERSPECTIVES ON TRANSPORTATION IN THE EUROPEAN UNION AND IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA	334
АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО / АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛЬСТВО	
<i>Мадина Бабаева</i>	
АРХИТЕКТУРА И ТИПОЛОГИЯ КВАРТАЛЬНЫХ МЕЧЕТЕЙ ГОРОДА БУХАРЫ	340
<i>Маріна Єременко, Катерина Дрозденко</i>	
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ У ОПОРЯДЖЕННІ ВНУТРІШНІХ ПРИМІЩЕНЬ ШКІЛ	343
<i>Марія Махотіна, Анастасія Сизонова</i>	
ПІДВИЩЕННЯ ТЕРМІЧНОГО ОПОРУ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ	346
<i>Гулрух Усмонова</i>	
БИНОЛАР ТОМЛАРИНИ ЯШИЛЛАШТИРИШ ВА УЛАРДАН МАҚСАДЛИ ФОЙДАЛАНИШ	348
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ / ОХРАНА ТРУДА И БЕЗОПАСНОСТЬ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ	
<i>Роман Мош</i>	
ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ	352
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ	354

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2023. Вип. 99. 369 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscientific.webnode.com.ua>

Укладачі: С. М. Кикоть, І. В. Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І. В. Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав, Київська обл., Україна,
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. Переяслав, 2023. Вып. 99. 369 с.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, правильность фактов и ссылок, достоверность материалов несут авторы публикаций. Перепечатка и воспроизведение опубликованных в сборнике материалов любым способом разрешается только при ссылке на «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации».

Материалы научно-практической интернет-конференции размещены на сайте: <http://confscientific.webnode.com.ua>

Составители: С. Н. Кикоть, И. В. Гайдаенко
Верстка и дизайн: И. В. Гайдаенко

Адрес оргкомитета и редколлегии:
08401, ул. Сухомлинского, 30 (к. 100),
г. Переяслав, Киевская обл., Украина
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua